

Î N C H E I E R E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Guțu (Gorobeț) Victoria,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Guțu (Gorobeț)
Victoria către Banu Pelagheia și Banu Victoria, intervenient accesoriu Banu
Gheorghe cu privire la încasarea prejudiciului material în urma îmbunătățirii bunului
imobil,

împotriva deciziei din 16 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins
apelul declarat de Guțu (Gorobeț) Victoria, fiind menținută hotărârea din 25 iunie
2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 08 iunie 2017, Guțu (Gorobeț) Victoria s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată către Banu Pelagheia și Banu Ivan, intervenient accesoriu Banu Gheorghe,
solicitând încasarea sumei de bani cheltuită pentru repararea bunului imobil în
litigiu, care va fi stabilită după efectuarea unei expertize merceologice în construcții,
a sumei de 48 500 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, Banu Pelagheia și Banu Ivan sunt
foștii ei socri, în anul 2011 reclamanta încheind căsătoria cu fiul acestora, Banu
Gheorghe. Din căsătoria dată s-au născut doi copii, ambii fiind minori. Începând cu
anul 2011 și până în 2015, reclamanta a locuit împreună cu Banu Gheorghe și au dus
o gospodărie comună în imobilul situat în mun. Bălți, sat. Elizaveta, str.
XXXXXXXXXX. Imobilul dat aparține părinților lui Banu Gheorghe – Banu Pelagheia
și Banu Ivan. Dat fiind faptul că părinții le-au promis că imobilul îl vor lăsa
feciorului, Banu Gheorghe, le-au permis să îmbunătățească bunul dat, lucru care a
fost făcut de ei în perioada în care erau o familie și duceau o gospodărie comună.

Din motiv că urmau să locuiască în acest imobil, au hotărât să execute unele

lucrări capitale de reparație din banii lor personali, și anume: au construit o baie și un garaj capital, au instalat un gard la drum și în ogradă (din metal), au construit un prag la casă și un prag la anexa de la casă, au acoperit cu țiglă metalică casa, garajul și anexa la casă, au instalat ferestre (5 la număr) și două uși la anexa de la casă, au construit soba din casă, un gard din fortan (aproximativ 12 metri) care se află în ogradă, au tencuit garajul, au instalat trotuarul din ogradă (120 metri pătrați), o poartă, iar plata pentru lucrul efectuat de către meșteri a constituit suma de 35000 lei.

Astfel, reclamanta a afirmat că au efectuat reparația capitală a casei de locuit, investind o sumă foarte mare de bani. Din motivul că la moment nu are probe prin care să confirme suma cheltuită, reclamanta consideră că aceasta poate fi demonstrată doar printr-o expertiză.

Potrivit reclamantei, pentru lucrările de îmbunătățire aduse bunului imobil situat în mun. Bălți, sat. Elizaveta, str. XXXXXXXXX, s-au cheltuit aproximativ 97 000 lei, dintre care suma de 35 000 lei a constituit plata pentru lucrul efectuat de către meșteri (manoperă).

La 22 ianuarie 2015, reclamanta a divorțat de Banu Gheorghe, fapt confirmat prin certificatul de divorț nr. 66 din 31 ianuarie 2015, eliberat de OSC Bălți.

Reclamanta a indicat că nu a colectat toate actele confirmative a cheltuielilor aferente reparației imobilului foștilor săi socri și, în această situație, consideră că suma cheltuită pentru reparație va putea fi stabilită doar printr-un raport de expertiză.

Mai mult, în perioada căsătoriei cu Banu Gheorghe, de mai multe ori s-au adresat lui Banu Ivan și Banu Pelagheia pentru a perfecta actele de transmitere a dreptului de proprietate asupra casei, însă erau asigurați că imobilul va trece în proprietatea feciorului. Respectiv, având încredere în cele spuse de părinți, reclamanta și fostul său soț au continuat să îmbunătățească bunul imobil ca niște proprietari de bună credință.

Reclamanta a invocat faptul că toți cunoșteau faptul că ei urmau să locuiască în acea casă, ceea ce poate fi confirmat în fața instanței de judecată de martorii care cunosc situația de fapt. Faptele invocate mai sus se demonstrează și prin Actul nr. 1204 din 22 noiembrie 2016 care confirmă faptul că Banu Gheorghe, fiind în căsătorie cu Gorobeț Victoria, au efectuat lucrări de reparație în gospodăria părinților Banu Ivan și Banu Pelagheia și anume: au schimbat ușile, ferestrele, au construit gard, garaj și trotuarul în ogradă.

Prin încheierea din 05 iunie 2018 Judecătoria Bălți, sediul Central, procesul la acțiunea depusă de Gorobeț Victoria către Banu Ivan privind încasarea prejudiciului material s-a încetat în legătură cu renunțul reclamantei la acest capăt de acțiune din motivul decesului pârâtului.

La 03 decembrie 2018, Gorobeț Victoria a depus cerere de concretizare a pârâților, prin care a solicitat încasarea de la Banu Victoria și Banu Pelagheia în folosul său a sumei de bani cheltuită pentru repararea bunului imobil în litigiu, care va fi stabilită după efectuarea unei expertize merceologice în construcții, a sumei de 48 000,00 lei, și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 iunie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Guțu (Gorobeț) Victoria către Banu Pelagheia și Banu Victoria, intervenientul accesoriu Banu Gheorghe cu privire la încasarea prejudiciului material în urma îmbunătățirii bunului imobil, ca

neîntemeiată. S-au încasat de la Guțu (Gorobeț) Victoria în beneficiul Victoriei Banu cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 (zece mii) lei.

Prin decizia din 16 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Guțu (Gorobeț) Victoria, fiind menținută hotărârea din 25 iunie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a reținut că, în ședința de judecată a instanței de apel, Gorobeț (Guțu) Victoria a declarat că nu a locuit în gospodăria situată în mun. Bălți, s. Elizaveta, str. XXXXXXXXX, dar la părinții apelantei, respectiv apelanta nu a dispus de dreptul de posesie a bunului imobil cu nr.cadastral 030115296. Totodată, apelanta nu a prezentat dovezi că îmbunătățirile aduse imobilului ce aparține intimaților s-au efectuat din banii apelantei și ai fostului său soț.

La 19 septembrie 2022, la Curtea Supremă de Justiție a fost înregistrat recursul declarat de Gorobeț (Guțu) Victoria, acesta fiind expediat în copie prin intermediul poștei electronice. Potrivit informației Serviciului guvernamental de semnătură electronică, documentul menționat supra nu conține semnături (f.d. 104, vol. II). Această deficiență a fost remediată prin înregistrarea, la 23 septembrie 2022, a unei cereri de recurs identice, ce conține semnătura olografă a recurente (f.d. 108-116, vol. II). Prin cererea de recurs, Gorobeț (Guțu) Victoria a solicitat casarea deciziei din 16 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 25 iunie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a invocat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel, accentuând faptul că i-au fost încălcate drepturile procedurale, or instanța de apel a examinat cauza în lipsa ei, în pofida faptului că a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 16 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată participanților la proces la 20 iulie 2022 (f.d. 86, vol. II), fiind recepționată de recurentă la 25 iulie 2022 (f.d. 89, vol. II).

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Gorobeț (Guțu) Victoria, înregistrat la 23 septembrie 2022 și expediat prin poștă la 21 septembrie 2022 (f.d. 123, vol. II), este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Gorobeț (Guțu) Victoria urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurente cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurente, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Gorobeț (Guțu) Victoria.

În privința argumentului recurente cu privire la examinarea apelului în lipsa ei, în pofida depunerii unei cereri de amânare, instanța de recurs reține că Curtea de Apel Chișinău a acceptat de două ori cererile de amânare ale apelantei, având drept motiv aflarea avocatului Gherasim Angela în concediu medical și în concediu anual de odihnă, iar pentru ședința instanței de apel din 16 mai 2022 a fost probată doar imposibilitatea prezenței apelantei în ședință, nu și a avocatului acesteia, care nu s-a prezentat fără nici un motiv.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gorobeț (Guțu) Victoria.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Victor Burduh